

II

(Forberedende retsakter)

REGIONSUDVALGET

Regionsudvalgets udtalelse om »Grønbogen om fremme af en europæisk ramme for virksomhedernes sociale ansvar«

(2002/C 192/01)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens grøn bog om fremme af en europæisk ramme for virksomhedernes sociale ansvar (KOM(2001) 366 endelig),

under henvisning til Kommissionens beslutning af 25. juli 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 13. juni 2000 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 5 »Social- og Arbejdsmarkedspolitik, Sundhedsvæsen, Forbrugerbeskyttelse, Forskning, Turisme«,

under henvisning til konklusionerne fra De Europæiske Råd i Lissabon og Nice, som fremhævede den rolle, som virksomhedernes sociale ansvar spiller for beskæftigelsen og tilpasningen af arbejdsvilkårene til den nye økonomi, og hvordan dette ansvar kan bidrage til at opfylde målet om at opbygge en dynamisk, konkurrencedygtig videnbaseret økonomi med social samhørighed,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 345/2001 rev.), der blev vedtaget af Underudvalg 5 den 19. november 2001 med Constance Hanniffy (IRL/PPE, medlem af Offaly County Council, medlem af Midlands Regional Authority), og Martine Buron⁽¹⁾ (F/PSE, byrådsmedlem, Châteaubriant) som ordførere,

og ud fra følgende betragtninger:

det er hidtil hovedsagelig store virksomheder, der har anvendt begrebet socialt ansvar. Der er dog mulighed for at udvikle en socialt ansvarlig praksis i alle typer virksomheder, herunder SMV'er, men også i den offentlige sektor, herunder hos de lokale og regionale myndigheder,

at være socialt ansvarlig betyder andet og mere end blot at opfylde de juridiske krav —

på den 43. plenarforsamling den 13. og 14. marts 2002 (mødet den 14. marts) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

(¹) Medlem af Regionsudvalget indtil den 25. januar 2002.

1. Regionsudvalgets generelle kommentarer

1.1. Regionsudvalget stiller sig positivt til grønbogen, som det betragter som et vigtigt skridt i retning af et socialt ansvarligt og konkurrencedygtigt Europa med plads til alle. Regionsudvalget glæder sig over, at grønbogen åbner for en debat om, hvordan EU kan fremme virksomhedernes sociale ansvarlighed (VSA), tilskynde virksomhederne til at påtage sig dette ansvar og få mest ud af de eksisterende erfaringer.

1.2. Regionsudvalget er opmærksom på, at grønbogen omfatter resultaterne af mange overvejelser og diskussioner om at tilskynde virksomheder til at bidrage til et bedre samfund, og at den desuden kommer på et tidspunkt, hvor forvaltningsstrukturen står over for nye udfordringer som følge af den globale økonomi, der skaber behov for nytænkning for så vidt angår forbindelserne mellem erhvervsliv og samfund.

1.3. Regionsudvalget anerkender, at sociale partnerskaber mellem erhvervsliv, myndigheder, NGO'er, enkeltpersoner og civilsamfundet danner basis for virksomhedernes sociale ansvar, og mener, at lokale og regionale myndigheder kan spille en afgørende rolle i forbindelse med udviklingen af virksomhedernes sociale ansvar.

1.4. Regionsudvalget mener, at der skal sondres klart mellem ansvarsfølelse og filantropi/velgørenhed/sponsorering som bevæggrund, idet dette initiativ handler om ansvarsfølelse.

1.5. Regionsudvalget understreger, at forslaget er betinget af, at virksomhederne frivilligt påtager sig et socialt ansvar, og er samtidig enig med Kommissionen i, at »virksomhedernes sociale ansvarlighed (ikke) bør (...) opfattes som en erstatning for regler eller lovgivning om sociale rettigheder eller miljø-mæssige standarder, herunder udvikling af ny relevant lovgivning«.

1.6. Regionsudvalget vurderer, at der er mulighed for at integrere principperne vedrørende virksomhedernes sociale ansvar bedre i EU's øvrige politikker og programmer, og at nogle af programmerne i højere grad kan anvendes til forskning, fremme og benchmarking af politikker vedrørende virksomhedernes sociale ansvarlighed.

1.7. Regionsudvalget erkender, at grønbogen er rettet mod såvel offentlige som private organer, og henstiller til Kommissionen, at det foreslåede memorandum eller den foreslåede

hvidbog refererer mere direkte til den rolle, som de offentlige myndigheder, herunder de lokale og regionale myndigheder, spiller i vedtagelsen og gennemførelsen af VSA-principperne.

2. Regionsudvalgets henstillinger

2.1. EU's rolle og behovet for en ramme

2.1.1. Regionsudvalget mener, at selv om socialt ansvar er baseret på virksomhedernes frivillige deltagelse, så har EU en rolle at spille i forbindelse med at opstille en ramme, der skal tjene til at bevdstøge, fremme virksomhedernes sociale ansvar, hjælpe erhvervslivet og de offentlige myndigheder med at indføre en socialt ansvarlig praksis samt rette opmærksomheden mod god praksis.

2.1.2. EU vil ligeledes kunne fremme en uddybende undersøgelse af, hvordan socialt ansvar påvirker virksomhedernes resultater såvel som særlige målgrupper og sociale sektorer.

2.1.3. Regionsudvalget anbefaler Kommissionen at udarbejde en EU-finansieret studie vedrørende adfærd og praksis, der falder i tråd med virksomhedernes sociale ansvarlighed.

2.1.4. Det anbefales, at de indikatorer, der skal defineres af EU's »Business Impact Taskforce«, tilpasses og implementeres straks, hvis de skønnes egnede.

2.2. Fremme af virksomhedernes sociale ansvar

2.2.1. Regionsudvalget mener, at hvis socialt ansvar skal behandles som en investering snarere end som en omkostning, bør erhvervslivet overbevises og oplyses om fordelene ved at indføre en socialt ansvarlig praksis. Med dette for øje mener Regionsudvalget, at der på EU-niveau bør iværksættes en undersøgelse af forbrugernes holdning til VSA-produkter og -serviceydelser samt af de kommercielle fordele, som erhvervslivet opnår ved at investere i socialt ansvar.

2.2.2. Regionsudvalget slår endvidere til lyd for, at der hurtigst muligt iværksættes en undersøgelse af virksomheder, der efterlever VSA for at vurdere, hvordan socialt ansvar påvirker virksomhedernes resultater.

2.2.3. Regionsudvalget mener, at Kommissionen bør udvikle og tilvejebringe en række redskaber for erhvervslivet og offentlige myndigheder, der anerkender behovet for og fordelene ved social ansvarlighed, og som ønsker at implementere dens principper ved at anvende de bedste metoder.

2.2.4. Regionsudvalget finder det nødvendigt at undersøge, om der er et reelt behov for at indføre VSA-mærkning af varer og tjenesteydelser, og om det reelt vil nytte noget. En mærkning kunne måske fremme forbrugerbevidstheden, men Regionsudvalget er også bevidst om muligheden for misbrug. Hvis der træffes beslutning om at indføre en sådan mærkning i offentligt eller privat regi, bør man efter Regionsudvalgets mening overvåge mærkningsstandarderne, fastlægge objektive minimumskriterier og regulere deres anvendelse, således at troværdigheden omkring VSA-processen bevares, og forbrugerne beskyttes.

2.2.5. De grupper, der er trængt ud i samfundets periferi, skal have mulighed for at komme til orde under den løbende udvikling af VSA. Der bør bevilges en mindre sum penge til at styrke sådanne samfundsgruppers forudsætninger for at deltage i partnerskaber.

Regionsudvalget foreslår, at VSA og forbindelser mellem erhvervsliv og udstødte bør udbygges ved at justere sigtet med den eksisterende finansiering, hvor det anses for nødvendigt.

2.3. *Hvordan drager man bedst nytte af de eksisterende erfaringer?*

2.3.1. Regionsudvalget mener, at man bør forsøge at få mest muligt ud af de eksisterende erfaringer og definere god praksis som et grundlæggende redskab, hvis man vil opnå, at erhvervslivet frivilligt påtager sig socialt ansvar.

2.3.2. Regionsudvalget slår ligeledes til lyd for, at casestudies fra lande uden for EU inddrages i denne proces, eftersom de kan åbne nye perspektiver for parallel erhvervs- og samfundsudvikling med et mere konkurrencedygtigt Europa som resultat.

2.3.3. Regionsudvalget vurderer, at VSA bør integreres i såvel formelle som uformelle uddannelsesstrukturer, og at der bør gøres en samlet indsats for at inddrage VSA i programmerne for de videregående uddannelser, særlig i relation til erhvervsdrift og administration.

2.3.4. Regionsudvalget lægger vægt på, at det er virksomhedernes ansvar at engagere sig proaktivt i medarbejdernes videreuddannelse og udvikling. Der er behov for at demonstrere, at virksomheder opnår fordele gennem øget medarbejdereje, forbedring af arbejdstagernes kvalifikationer og hurtigere tilpasning til ændrede forudsætninger, hvis de har en strategi for livslang uddannelse.

2.3.5. Regionsudvalget understreger, at udvikling inden for de miljømæssige, sociale, kulturelle eller økonomiske områder ikke sker isoleret. Alle er tæt forbundet, og fremskridt på et område vil medføre en positiv ændring på nogle af de andre områder, hvis ikke alle.

2.3.6. Regionsudvalget foreslår, at der i grønbogen særligt peges på den kulturelle udvikling. Der eksisterer allerede en forbindelse mellem erhvervsliv og kulturel udvikling, som muligvis kan skabe sociale forandringer og øget økonomisk aktivitet.

2.3.7. Regionsudvalget er opmærksom på forbindelsen mellem socialt ansvar og social kapital og anmoder om, at der henvises hertil i grønbogen. »Ved social kapital forstås forskellige former for social organisation, såsom netværk, normer og social tillid, der fremmer koordinering og samarbejde til gensidig nytte« (Putnam, 1995).

Nøglebegreberne er:

- Deltagelse i sociale netværk
- Deltagelse i demokratiske strukturer
- Udjævning af uligheder i samfundet
- Opbygning af tillid og gensidigt samarbejde.

Udvikling af social kapital fører til flere netværk, større tillid og deltagelse og efterhånden også til et samfund med større social samhørighed.

2.3.8. Regionsudvalget fremhæver den rolle, som informations- og kommunikationsteknologi kan spille for virksomhedernes sociale ansvar, særlig teknologiens evne til at fremme udbredelsen af information om god praksis og sætte i stand til at kommunikere med medarbejdere og lokalsamfund på en åben og gennemsigtig måde.

2.3.9. Regionsudvalget mener, at der bør gøres opmærksom på de positive virkninger af en proaktiv sundheds- og sikkerhedsstrategi i erhvervslivet. Fravær på grund af sygdom o.l. dræner virksomhederne for ressourcer og er en trussel mod konkurrenceevnen. Forebyggende strategier, der skal fjerne årsagerne til dårligt helbred, er en integrerende del af VSA.

2.3.10. En stor del af arbejdet sker i dag ved underleverance. Virksomhederne bør tilskynde underleverandører til at anlægge en proaktiv strategi som den, der beskrives ovenfor.

2.3.11. Erhvervslivets personaleforvaltningspolitikker bør komme til udtryk i en socialt ansvarlig praksis og i uddannelse og udvikling. Virksomheder bør tilskyndes til at integrere VSA i uddannelsesprogrammer for medarbejderne.

2.3.12. Regionsudvalget betoner den centrale rolle, som SMV'er vil kunne spille. Regionsudvalget er klar over, at store virksomheder sandsynligvis vil være de første til at udvide VSA-aktiviteterne, men mener samtidig, at SMV'er befinder sig i en særlig god position, når det drejer sig om at indgå i et samspil med lokalsamfundet med henblik på udvikling af en virksomhedskultur. Arbejdsstyrkens forbindelse til deres nærmiljø er en vigtig faktor i forbindelse med fremme af en proaktiv dialog mellem SMV'er og civilsamfundet. SMV'er vil have brug for velstruktureret støtte fra eksisterende finansiering, da det er mindre sandsynligt, at de indfører VSA på kort sigt.

2.3.13. Regionsudvalget foreslår, at anvendelse af mentorordninger som eksempel på VSA fremhæves. Et proaktivt samspil med virksomheder i udvikling fører til skabelsen af et mere nyskabende og iværksættende samfund, som i anden række giver det etablerede erhvervsliv øget rentabilitet.

2.4. Lokale og regionale myndigheders rolle i forbindelse med fremme af VSA

2.4.1. Regionsudvalget påpeger, at lokale og regionale myndigheder allerede spiller og kan spille en afgørende rolle i flere af initiativerne til fremme af VSA. Dette gælder navnlig:

- udvikling af lokale partnerskaber til sociale formål, som skaber forbindelse mellem erhvervslivet, den tredje sektor og udstødte samfundsgrupper
- udvikling af partnerskaber mellem den offentlige og den private sektor med fokus på virkningerne for lokalsamfundene
- lokale præmier og benchmarking
- støtte til SMV'er
- udvikling af lokale kulturelle initiativer, der er knyttet til erhvervslivet
- klarlæggelse af, hvilke udstødte, lokale grupper der bør være mål for erhvervslivets indsats
- øget bevidsthed om forbindelsen mellem udvikling af lokalsamfundet og økonomisk udvikling

— koordinering af uddannelse og livslang uddannelse

— indtagelse af en fører position inden for udvikling af informations- og kommunikationsteknologi.

2.4.2. Der bør lægges vægt på de lokale og regionale myndigheders rolle, når det gælder den økonomiske og sociale planlægning. Der påhviler dem et særligt ansvar i forbindelse med etableringen af permanente strukturer til informationsudveksling, samråd og udarbejdelse af projekter, der skal omfatte såvel erhvervslivet (repræsenteret ved arbejdsmarkedets parter) som de øvrige lokale og regionale aktører — især inden for erhvervsuddannelse, beskæftigelse, bekæmpelse af udstødelse og beskyttelse af miljøet. Repræsentanter for erhvervslivet bør opfordres til at tage del i al fysisk planlægning, der vedrører deres region — for eksempel udarbejdelsen af lokale udgaver af Agenda 21.

Strukturfondene — særlig Den Europæiske Socialfond — kunne anvendes til støtte for disse nærdemokratiske strukturer og medvirke til udviklingen af innovative erfaringer. EU-initiativerne URBAN og EQUAL kunne også omfatte lokale foranstaltninger til fremme af virksomhedernes sociale ansvarlighed.

Man bør være særlig opmærksom på, hvordan omstruktureringen af samfundet påvirker de lokale og regionale myndigheder. Disse bør bidrage til oprettelsen af grupper for »strategisk overvågning« med henblik på dels at vurdere effekten af de forventede ændringer i erhvervslivets aktiviteter, dels skabe de betingelser, der kræves i forbindelse med disse ændringer, og som de berørte parter kan godkende.

Ligeledes bør der fokuseres på de sikkerhedsspørgsmål, der er forbundet med den enkelte virksomheds situation og aktiviteter.

2.4.3. Man bør være opmærksom på de lokale og regionale myndigheders rolle i den økonomiske og sociale planlægning med særligt sigte på at skabe en dialog mellem erhvervslivet og lokalsamfundet for at bremse fremtidige konflikter vedrørende forslag til erhvervsudvikling.

2.4.4. Lokale og regionale myndigheder fortsætter med at udlicite mange af deres aktiviteter, samtidig med at de selv ejer og driver virksomheder, og som det er blevet påpeget adskillige gange, er de nogle af de største arbejdsgivere på lokalt plan. De lokale myndigheder iværksætter desuden decentrale samarbejdstiltag, der sigter mod at styrke de lokale myndigheder i tredjelande. Regionsudvalget ser gerne, at der ydes EU-støtte til pilotprojekter om udvikling af indikatorer til

at bistå lokale og regionale myndigheder i deres forsøg på at gennemføre etiske budgetter. Regionsudvalget mener absolut, at lokale og regionale myndigheder kan gå forrest, når det gælder god VSA-praksis ved at sikre, at deres indkøbsstrategier

er i overensstemmelse med VSA. Regionsudvalget opfordrer de lokale og regionale myndigheder til at indstifte en belønningsordning for gode eksempler på socialt ansvar inden for deres område for at fremme god praksis.

Bruxelles, den 14. marts 2002.

Albert BORE
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Udkast til fælles rapport om social integration«

(2002/C 192/02)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens meddelelse »Udkast til fælles rapport om social integration« (KOM(2001) 565 endelig),

under henvisning til Kommissionens beslutning af 12. oktober 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 12. juni 2001 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 5 »Social- og Arbejdsmarkedspolitik, Sundhedsvæsen, Forbrugerbeskyttelse, Forskning, Turisme«,

under henvisning til Kommissionens interne arbejdsrapport »e-Inclusion — The Information Society's potential for social inclusion in Europe« (SEC(2001) 1428),

under henvisning til Kommissionens »Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om et fællesskabshandlingsprogram til fremme af medlemsstaternes samarbejde om bekæmpelse af social udstødelse« (KOM(2000) 368 endelig),

under henvisning til Kommissionens meddelelse »Skabelse af et Europa med plads til alle« (KOM(2000) 79 endelig),

under henvisning til sin udtalelse om Kommissionens meddelelse »Skabelse af et Europa med plads til alle« (CdR 84/2000 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til sin udtalelse om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om et fællesskabshandlingsprogram til fremme af medlemsstaternes samarbejde om bekæmpelse af social udstødelse (CdR 302/2000 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 393/2001 rev.), som blev vedtaget af Underudvalg 5 den 19. november 2001 [ordfører Joan Hanham (UK, PPE)],

og ud fra følgende betragtning:

meddelelsen tager sigte på Det Europæiske Råds ekstraordinære møde i Laeken —

på den 43. plenarforsamling den 13.-14. marts 2002 (mødet den 13. marts) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

⁽¹⁾ EFT C 317 af 6.11.2000, s. 47.

⁽²⁾ EFT C 144 af 16.5.2001, s. 52.